

بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası
Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

İslam’da Sefirler

Abdullah İbn Al-Mufakkir’e

Soru:

Saygıdeğer Şeyhimiz, Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Allah’tan, size güç vermesini ve size daimî sağlık ve uzun ömür vermesini ve sizi, Hilafetin geri dönüşünün şahitlerinden ve bizlere de lider kılmasını niyaz ediyorum. Âmin.

Benim sorum, Hizbin anayasa taslağının “7.” maddesinin “f” fıkrası hakkında olacaktır ki orada şöyle diyor:

[Devlet diğer şerî hükümleri ve muâmelat, ukûbat, beyyinat, yönetim nizamı, iktisat nizamı ve benzeri bütün İslami şariat unsurlarını herkese infaz eder. Bunlar, hem Müslümanlara hem de gayrimüslimlere aynı şekilde infaz edilir. Yine bunlar, ahd (anlaşmalar) ve eman (güvence) verilenler ile birlikte İslami sulta altındaki herkese de infaz edilir. Bunlar tebaanın istisnasız tüm fertlerine infaz edilir, ancak sefirler, konsoloslar, elçiler ve bunlar gibi olanlar müstesnadır. Zira bu tür kimselerin diplomatik dokunulmazlıkları vardır.]

Sorum, sefirlerle ilgili nokta hakkında olacaktır; vakıa olarak belli bir süre kalıp sonra ülkelerine geri dönen geçici sefirler (elçiler) de vardır, Hilafet Devleti’nde sürekli olarak ikamet eden sefirler de vardır; bu madde, her iki tür sefir için de geçerli midir?

Bu iki sınıftan biri bir suç işlerse veya sefir olarak yetkisi dışında meşru olmayan bir eylemde bulunursa, Hilafet Devleti’ne göre yargılanıp cezalandırılacaklar mı? Yoksa geçici sefir ile daimî sefire, bu meselede farklı şekilde mi muamele edilecektir?

Allah sizi hayırla mükâfatlandırsın.

Seyfeddin Abdullah’tan.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Bizim için yapmış olduğunuz güzel duanızdan dolayı Allah razı olsun ve biz de sizin için daha hayırlısını temenni ediyoruz.

1- Daimî sefirler ile geçici sefirler hakkındaki sorunuz açısından olana gelince; şerî açıdan aralarında bir fark yoktur. Zira kişiye (elçi) kelimesinin anlamı intibak ettiği sürece, Hilafet Devleti’nde kaldığı esnada, herhangi bir fark olmaksızın diplomatik dokunulmazlıktan yararlanır... Daha önce Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem ve sahabeler zamanında ve daha sonraki dönemlerde, daimi olarak kalan sefirler yoktu, aksine elçiler, bir mesaj iletmek için gönderilirler, sonra ülkelere geri dönerlerdi, yani sizin ifadenize göre (geçici sefirler/geçici elçilerdi)... Daha sonra ilişkilerin karmaşıklığı, ülkeler arasında sürekli iletişimin gerekliliği ve bu ülkelerde büyükelçiliği bulunan ülkenin vatandaşlarının varlığından dolayı dünyada daimi sefirler ve büyükelçilikler meselesi gündeme getirildi; böylece ülkeler, artık kendi topraklarında başka ülkelerin daimi büyükelçiliklerinin açılmasını kabul ettikleri gibi bu ülkeler için yerleşik büyükelçilerin akreditasyonunu da kabul etmeye başladılar... Ama eskiden sefir ya da elçi belirli bir mesajı iletmek için bir kez giderdi... Elçilerle ilgili hadis-i şeriften anlaşılan işte budur; zira Ahmed, İbn Medud’dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: جَاءَ ابْنُ النَّوَّاحَةِ وَابْنُ أَثَالٍ، رَسُولًا مُسَيَّلَمَةً إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ لَهُمَا: أَتَشْهَدَانِ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟ قَالَا: نَشْهَدُ أَنَّ مُسَيَّلَمَةَ رَسُولُ اللَّهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، لَوْ كُنْتُ قَاتِلًا رَسُولًا لَقَاتَلْتُكُمْ، قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: قَالَ: فَمَضَتْ السَّنَةُ أَنَّ الرَّسُولَ لَا تُقْتَلُ **İbn-u Nevvâha ve İbn-u Usel, Müseyleme’nin iki elçisi olarak Nebi [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]’e geldiler. Onlara dedi**

Sefirlerin ve elçilerin cezalandırılması hakkındaki sorununuz açısından olana gelince; bunun cevabı, Anayasa Mukaddimesi kitabındaki “7.” maddenin “f” fıkrasının şerhinde geçmektedir ki bunun metni şöyledir: [İslam hükümlerinin tamamının infaz edilmesi açısından olup bunun delili yukarıda geçen kafirin usulle ve fûruyla mükellef ve İslam hükümlerinin hepsiyle sorumlu olmasıdır. Bu ise genel olup İslam’ın sultası altında yaşayan zimmiyi de zimmi olmayanı da kapsar. Dolayısıyla ister zimmi ister muahid isterse müstemin olsun dâr-ul İslam’a dahil olan kâfirlerin hepsine akait ve akaitten sayılan her fiil ve Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]’in ikrar ettiği her fiilin dışında İslam’ın hükümlerinin tatbik edilmesi gerekir. Ancak sefirler ve bu kabilden olan kimseler bundan müstesna edilirler. Zira onlara ukubat hükümleri tatbik edilmez ve diplomatik dokunulmazlık denilen şey verilir. Çünkü Ahmed, İbn-u Mesud’dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: جَاءَ ابْنُ النَّوَاحَةِ وَابْنُ أَثَالٍ، رَسُولًا مُسَيَّلَةً إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ لَهُمَا: أَتَشْهَدَانِ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟ قَالَ: نَشْهَدُ أَنَّ مُسَيِّلَةَ رَسُولِ اللَّهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ، لَوْ كُنْتُ قَاتِلًا رَسُولًا لَقَاتَلْتُكُمْ، قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: قَالَ: فَمَضَتْ السُّنَّةُ أَنَّ الرُّسُلَ لَا تُقَتَّلُ “İbn-u Nevvâha ve İbn-u Usel, Müseyleme’nin iki elçisi olarak Nebi [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]’e geldiler. Onlara dedi ki: “Benim Allah’ın resulü olduğuma şahadet eder misiniz?” Dediler ki: “Müseyleme’nin Allah’ın resulü olduğuna şahadet ederiz.” Nebi [Sallallahu Aleyhi ve Sellem] dedi ki: “Allah’a ve resullerine iman ettim. Eğer elçileri öldüren olsaydım kesinlikle sizi öldürürdüm.” Abdullah dedi ki: “Böylece elçilerin öldürülmemesi sünnet oldu.” [Ahmed tahrir etti ve el-Haysemi hasen dedi.] Dolayısıyla bu hadis, kâfirlerden gelen elçilerin öldürülmesinin haram ve diğer ukubatların da öldürme gibi olduğuna delalet etmektedir. Ancak bu, elçi, maslahatgüzar ve bu şekilde olan kimseler gibi kendilerine elçi sıfatının intibak ettiği kimseler için geçerlidir. Konsolos, ticari ateşe ve benzerleri gibi kendilerine elçi sıfatının intibak etmediği kimselere gelince; bu ikisi gibilerin dokunulmazlığı yoktur. Çünkü bunlara elçi sıfatı intibak etmez. Bu hususta devletlerarası örfe müracaat edilir. Çünkü bu, istilâhî bir lafız olup vakiasını öğrenmek için örfе müracaat edilir ki bu, menatin tahkiki, yani bunun elçilerden olup olmadığının bilinmesi babındandır.] Anayasa Mukaddimesi kitabının şerhinden aktarılanlar bitti.

Ölüm cezasının ve diğer cezaların verilmesinin caiz olmaması, “elçi” vakıası her ikisi içinde gerçekleştiği sürece hem daimî sefir, hem de geçici sefir ve elçi için de geçerlidir; dolayısıyla ceza verilmemesi konusunda, daimi sefir ile geçici sefir arasında hiçbir fark yoktur; zira her ikisi de elçi olup ceza meselesinde elçinin hükümleri uygulanır.

Sorunuzun son kısmına gelince: (Bu iki sınıftan biri bir suç işlerse veya sefir olarak yetkisi dışında meşru olmayan bir eylemde bulunursa, Hilafet Devleti'ne göre yargılanıp cezalandırılacaklar mı? Yoksa geçici sefir ile daimî sefire, bu meselede farklı şekilde mi muamele edilecektir?) Biz, dokunulmazlık kapsamına giren ve girmeyen cezaların vakıasını detaylandırmadık; bunu, başladığımız anayasa maddelerinin yürütme düzenlemelerinde detaylandıracağız; inşaAllah uygun bir zamanda tamamlanması için Allah'tan yardım niyaz ediyoruz.

Umarım bu kadarı yeterli olmuştur. En iyi bilen ve hüküm veren Allah'tır.

Ata İbn Halil Ebu Rasta

M. 22/08/2023

<https://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/OASingle/4402/>